

4EU+ for Ukraine II

Podsumowanie ewaluacji projektu

1. Wprowadzenie

Celem projektu "4EU+ dla Ukrainy II" było dalsze wzmacnianie i rozwijanie współpracy akademickiej pomiędzy partnerskimi uczelniami ukraińskimi i 4EU+ za pomocą szeregu działań edukacyjno-rozwojowych, komplementarnych i synergicznych z działaniami Sojuszu 4EU+. Kładziono nacisk na możliwość rozwoju elastycznych ścieżek kształcenia służących pozyskiwaniu cennych kompetencji, dostęp do standardów Europejskiego Obszaru Edukacji, wzmocnienie potencjału badawczego i dydaktycznego uczelni partnerskich, innowacyjne rozwiązania skoncentrowane na studencie/ słuchaczu, dostosowane do wymogów współczesnego świata. Krótkie programy i praktyczne warsztaty (także w formule online i mieszanej) umożliwiały dostosowywanie ścieżek edukacyjnych (i kompetencji) uczestników do potrzeb i preferencji oraz do wymogów rynku pracy. Jednocześnie, zwiększyła się mobilność (fizyczna, wirtualna, mieszana) oparta o faktyczne potrzeby. Takie krótkie i elastyczne formy kształcenia oraz mobilność wirtualna pozwalały na włączanie osób, które nie mogłyby wziąć udziału w regularnej wymianie, w tym, np. mężczyźni w wieku 18-60 lat, którzy muszą pozostać w kraju w sytuacji wojny, osoby mające trudną sytuację rodzinną czy finansową, osoby z niepełnosprawnościami. Istotnym elementem było kształcenie nauczycieli: proponowane w projekcie krótkie formy kształcenia mogą być w Ukrainie uznane jako element szerszego programu niezbędnego do podnoszenia kompetencji zawodowych nauczycieli akademickich (na wzór mikropoświadczeń). Jest to wypełnienie luki, która powstała w wyniku wojny - obecnie kształcenie nauczycieli jest w Ukrainie bardzo utrudnione. Podobnie pracownicy nieakademiccy mają obecnie w swoim kraju zmniejszone szanse na rozwój zawodowy i udział w oferowanych w projekcie zajęciach wypełniał tę lukę. Wszyscy uczestnicy mogli otrzymać certyfikaty poświadczające nabycie określonej wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Projekt był kontynuacją projektu "4EU+ dla Ukrainy" (nabór 2022) i proponowana oferta została ustalona z partnerami ukraińskimi, także w oparciu o doświadczenia zdobyte podczas realizacji poprzedniego projektu. Konsultacje te były kontynuowane przez cały czas trwania projektu, a na zakończenie odbyła się sesja podsumowująca osiągnięte rezultaty oraz pomysły dotyczące możliwej przyszłej współpracy.

Partnerami w projekcie były 3 uczelnie ukraińskie (Kijowski Uniwersytet Narodowy im. Tarasa Szewczenki, Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki, Charkowski Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Karazina) oraz uczelnie partnerskie Sojuszu Uniwersytet Europejski 4EU+ (Uniwersytet Warszawski, Polska; Uniwersytet Karola w Pradze, Czechy; Uniwersytet Sorboński, Paryż, Francja; Uniwersytet w Heidelbergu, Niemcy; Uniwersytet w Kopenhadze, Dania; Uniwersytet w Mediolanie, Włochy; oraz przyłączone później: Uniwersytet Genewski, Szwajcaria i Uniwersytet Paris-Pantheon-Assas, Francja).

Dzięki efektywnej współpracy i zaangażowaniu partnerów udało się osiągnąć znacznie więcej rezultatów, niż pierwotnie założono. Partnerzy z Ukrainy wykazywali się dużym entuzjazmem i wysoko ocenili szanse, jakie stworzył udział w projekcie, a także jego ostateczne wyniki, ich jakość i trwałość. Zostało to odzwierciedlone w ankiecie ewaluacyjnej przeprowadzonej po zakończeniu działań projektowych.

2. Podsumowanie ankiety ewaluacyjnej

Monitoring i ewaluacja działań projektowych były prowadzone przez cały czas trwania projektu, między innymi poprzez podsumowania i ankiety dotyczące poszczególnych wydarzeń. Dodatkowo, po zakończeniu działań projektowych przeprowadzono ankietę ewaluacyjną całego projektu wśród partnerów z Ukrainy w celu zdiagnozowania, jak projekt, jego działania i rezultaty postrzegane są przez te uczelnie, jaki jest poziom satysfakcji z ich realizacji, jakie są uwagi i rekomendacje na przyszłość. Wyniki te mogą zostać zastosowane przy planowaniu kolejnych programów, projektów i rozmaitych inicjatyw oferujących wsparcie uczelniom ukraińskim w obliczu wojny (i nie tylko).

2.1 Ocena realizacji zadania: Organizacja spotkań, wizyt, kursów, warsztatów, szkoleń, zajęć (także w formule online i mieszanej)

Partnerzy bardzo wysoko ocenili realizację tego zadania: dwie uczelnie ukraińskie oceniły ją jako doskonałą, a jedna jako bardzo dobrą. Zwracano uwagę na doskonałą organizację wydarzeń, poruszanie ważnych i różnorodnych zagadnień podczas warsztatów/ szkoleń/ kursów, dobór doświadczonych i kompetentnych ekspertów/ trenerów, stosowanie efektywnych, interaktywnych metod oraz sprawną komunikację. Wydarzenia te stwarzały świetną okazję do wymiany wiedzy, doświadczeń i pomysłów, do nawiązywania kontaktów

i sieciowania. Jeśli byłaby taka możliwość, partnerzy chcieliby, aby mogło skorzystać z nich więcej osób z ich uczelni. Pewnym problemem była organizacja podróży, co jest związane z trudnościami z zakupem biletów w sytuacji wojny oraz utrudnionym zwrotem środków partnerom ukraińskim, jeśli chcieliby kupować bilety we własnym zakresie.

2.2 Ocena realizacji zadania: Opracowanie i dostęp do innowacyjnych materiałów, narzędzi i metod kształcenia

Realizacja tego zadania także spotkała się z dużym uznaniem ze strony partnerów ukraińskich: dwie uczelnie oceniły ją jako doskonałą, a jedna jako bardzo dobrą. Uznano, że opracowane materiały są dobrze zaprojektowane, praktyczne, łatwe w użyciu. Jednocześnie, są to materiały wysokiej jakości, wspierające innowacyjne nauczanie skoncentrowane na studencie/ słuchaczu i pielęgnujące umiejętność krytycznego myślenia. Według partnerów, przy planowaniu kolejnych wspólnych materiałów można zastosować uwagi i komentarze użytkowników stworzonych materiałów (posiadających różnorodne doświadczenia), co pozwoli na zaspokojenie jeszcze szerszego wachlarza potrzeb. Można również rozważyć przetłumaczenie materiałów na więcej języków i zaplanować specjalnie dedykowane szkolenia instruujące, jak stosować opracowane materiały.

2.3 Ocena realizacji zadania: Sieciowanie i nawiązywanie współpracy pomiędzy uczelniami ukraińskimi a członkami sojuszu

Wszyscy partnerzy z Ukrainy byli usatysfakcjonowani realizacją tego zadania i ocenili ją jako doskonałą. Chwalono efektywną komunikację i stworzenie struktur umożliwiających harmonijną współpracę, częste spotkania (na żywo i wirtualnie), także na innych uczelniach 4EU+, włączanie i angażowanie partnerów z Ukrainy, a co za tym idzie, zacieśnienie relacji pomiędzy partnerami (zagranicznymi i krajowymi). Jest to potwierdzone kolejnymi wspólnymi inicjatywami, wykraczającymi poza czas trwania projektu (np. wspólna publikacja, wspólny projekt Erasmus+ czy DAAD). Partnerzy są zainteresowani zaplanowaniem dalszej współpracy i utrzymywaniem regularnej komunikacji na temat możliwych przyszłych wspólnych działań. Pokazuje to dbałość o trwałość rezultatów projektu i partnerstwa.

2.4. Które tematy (warsztatów, szkoleń, kursów) były szczególnie wartościowe?

W ramach projektu zrealizowano aż 24 rozmaite spotkania, szkolenia, warsztaty, kursy w formule stacjonarnej, online i mieszanej, pomimo, że we wniosku zaplanowano łącznie

9 wydarzeń. Tematy merytoryczne dotyczyły takich zagadnień jak translatoryka, komunikacja międzykulturowa, polityka równości na uczelniach, planowanie kariery, dygitalizacja nauczania i uczenia się, innowacyjna dydaktyka, sztuczna inteligencja w edukacji. Zagadnienia te były konsultowane z uczelniami partnerskimi i partnerzy uznali je za przydatne, ważne i relewantne. Szczególnie podkreślono wagę tematów związanych z translatoryką, komunikacją międzykulturową, polityką równości, planowaniem kariery i stosowaniem sztucznej inteligencji w edukacji. Według partnerów istnieje potrzeba kontynuacji dostępu do rozmaitych wydarzeń 4EU+ (na żywo i online) oraz dalsza eksploracja tych ważnych tematów, jak również takich zagadnień jak zdrowie psychiczne, studia ukrainistyczne, transformacja cyfrowa w szkolnictwie.

2.5 Największe osiągnięcia projektu

Według relacji partnerów, projekt umożliwiał owocną i trwałą współpracę pomiędzy uczelniami partnerskimi, prowadzącą do dalszych wspólnych inicjatyw w zakresie dydaktyki, badań i mobilności akademickiej. Oferowane warsztaty, kursy i szkolenia sprzyjały nabywaniu przydatnej wiedzy, kompetencji i umiejętności (co istotne - uznawanych przez uczelnie ukraińskie), a także nabieraniu globalnej perspektywy, która we współczesnym środowisku akademickim jest koniecznością. Kolejną ogromną wartością projektu była możliwość sieciowania, nawiązywania kontaktów z uniwersytetami europejskimi, poznanie funkcjonowania uczelni 4EU+, dostępu do zajęć 4EU+. Studenci i pracownicy mogli brać udział w szkoleniach, warsztatach i konferencjach oraz aktywnie uczestniczyli w ich tworzeniu (np. konferencja studencka w Warszawie i konferencja ukrainistyczna w Paryżu). Dodatkowo, chwalono efektywną komunikację wewnątrz partnerstwa, prowadzenie bieżących konsultacji i analizy potrzeb. Podkreślano, że możliwość odwiedzenia nie tylko Warszawy, ale także np. Paryża czy Heidelbergu stanowiły ogromną wartość dodaną, ponieważ dawało to szansę zaznajomienia się z funkcjonowaniem i kulturą akademicką tych uczelni w ich własnym środowisku. W poprzednim projekcie „4EU+ dla Ukrainy” partnerzy z Ukrainy mogli także odwiedzić Uniwersytet Karola w Pradze i Uniwersytet w Mediolanie.

2.6 Wyzwania

Partnerzy są zainteresowani kontynuacją współpracy akademickiej na bazie dokonań projektu, co po zakończeniu finansowania może stanowić wyzwanie. Uczelnie muszą poszukiwać innych programów i działań, które będą mogły zapewnić wsparcie. Przykładem jest tutaj ubieganie się o realizację projektu Erasmus+ i DAAD. Pojawiają się także sugestie

co do możliwych tematów kolejnych wspólnych inicjatyw – istotnych dla współczesnego świata – takich jak np. ochrona środowiska czy zdrowie psychiczne.

Podczas organizacji wydarzeń pojawił się problem związany z zakupem biletów kolejowych i autobusowych w sytuacji wojny oraz z organizacją podróży mężczyzn (którzy potrzebowali specjalnej zgody).

2.7. Sieciowanie

Możliwość nawiązania i wzmocnienia współpracy pomiędzy uczelniami ukraińskimi a uniwersytetami Sojuszu 4EU+ była uznana za jeden z najmocniejszych punktów projektu. Było to możliwe dzięki licznym wydarzeniom nie tylko na Uniwersytecie Warszawskim, ale także na innych uczelniach 4EU+. Przy okazji spotkania startowego odbyła się sesja networkingowa, podczas której poczyniono liczne ustalenia dotyczące przyszłej współpracy. Zaowocowała ona np. warsztatami lingwistycznymi czy wizytą na Uniwersytecie w Heidelbergu w celu opracowania wspólnego projektu i materiałów dydaktycznych i naukowych. Uczestnicy projektu utrzymują dalsze kontakty w rozmaitych formach (np. utworzyli grupy w mediach społecznościowych „*knowledge-sharing groups*”) i są zainteresowani kolejnymi wspólnymi inicjatywami.

2.8. Komentarze i sugestie partnerów ukraińskich

- (a) Partnerzy ukraińscy postrzegali projekt jako sukces. Ważnymi czynnikami były: właściwe planowanie, liczne konsultacje z partnerami, wyznaczenie realistycznych celów i terminów, sprawna komunikacja. Partnerzy liczą na kontynuację współpracy, w oparciu o realistyczny, trwały plan.
- (b) Ogromna wartość budowania relacji i możliwości dalszej współpracy – dla studentów, badaczy i pracowników.
- (c) Wspieranie różnorodności kulturowej i innowacyjności, które wzbogacały dyskusję akademicką.
- (d) Waga klarownej i efektywnej komunikacji – zarówno w obrębie partnerstwa, jak i pomiędzy partnerami ukraińskimi, biorącymi udział w projekcie.
- (e) Wspierały przykład współpracy pomiędzy biurami współpracy z zagranicą (pracownikami administracyjnymi) a jednostkami i pracownikami naukowymi.
- (f) Nabywanie cennych umiejętności i kompetencji, przydatnych w karierze akademickiej i zawodowej, poświadczonych certyfikatami.

- (g) Grunt do utworzenia sieci/ struktur potrzebnych do dalszych wspólnych inicjatyw, wykraczających poza czas trwania projektu (programów mobilności, badań, programów dydaktycznych, publikacji, dostępu do materiałów dydaktycznych, etc.).
- (h) Możliwość dalszych wspólnych projektów i badań skoncentrowanych na zagadnieniach ważnych dla współczesnego świata.
- (i) Propozycja wspólnego wydarzenia po zakończeniu projektu (na żywo lub online), które umożliwiłoby umocnienie nawiązanej współpracy, a także analizę długoterminowych, trwałych rezultatów projektu.
- (j) Komentarze zawierały liczne słowa wdzięczności oraz wyrażały chęć kontynuacji współpracy z Uniwersytetami Europejskimi, np.: *„We are very grateful for our long-lasting and fruitful cooperation. Thank you very much for one more successfully implemented project together. Thank a lot for your support and solidarity with Ukraine!”*

3. Wnioski

Projekt “4EU+ dla Ukrainy II” doskonale wpisywał się w działania Sojuszu 4EU+, a także skutecznie odpowiadał na potrzeby uczelni ukraińskich w obliczu wojny. Ankieta końcowa potwierdziła, że założone cele zostały osiągnięte, a zrealizowane zadania przyniosły oczekiwane korzyści studentom, pracownikom i badaczom, jak również satysfakcjonujące efekty na poziomie instytucjonalnym. Na podstawie ustaleń z uczelniami ukraińskimi wydaje się, że potrzebne jest dalsze finansowanie np. wspierające mobilność krótkoterminową w postaci szkoleń, warsztatów, szkół letnich/ zimowych, wizyt profesorów wizytujących, wizyt w celach dydaktycznych lub szkoleniowych. Brakuje wykwalifikowanych kadr np. w zakresie zarządzania projektami międzynarodowymi, a także potrzebne jest wsparcie dla rozwoju innowacyjnej dydaktyki i badań, także poprzez efektywną współpracę międzynarodową i nowoczesne rozwiązania informatyczne. Zgodnie z sugestiami partnerów, należy wspierać dalsze relacje i współpracę akademicką pomiędzy uczelniami ukraińskimi a Uniwersytetami Europejskimi w ramach dostępnych programów i działań.